

رمزگذاری

Bahram Arbabi

مقدمه

رمزگذاری یعنی تبدیل اطلاعات به یک شکل غیر قابل فهم و انتقال آن و سپس برگرداندن اطلاعات رمز شده به حالت اولیه و قابل خواندن. به مرحله تبدیل به شکل غیر قابل فهم عمل رمزنگاری یا Encryption می گویند و برگرداندن به حالت قابل فهم را رمزگشایی یا Decryption می گویند. رمزنگاری علمی است که به وسیله آن می توان اطلاعات را بصورتی امن منتقل کرد حتی اگر مسیر انتقال اطلاعات (کانالهای ارتباطی) ناامن باشد.

الگوریتم های رمزگذاری دو دسته اند یکی الگوریتم های کلید متقارن و دیگری الگوریتم های کلید عمومی، که ما در این مقاله به الگوریتم های مبتنی بر کلید عمومی و کاربرد نظریه اعداد در آن پرداخته ایم. الگوریتم های رمزنگاری متقارن الگوریتم هایی هستند که کلید رمزگزاری و کلید رمز گشایی آنها می تواند حساب بشوند و بلعکس، و در تمام الگوریتم های رمزگزاری متقارن کلید رمز نگاری و کلید رمز گشایی یکی هستند، این الگوریتم ها نیز الگوریتم های کلید رمزی یا تک کلیدی نیز نامیده میشود. امنیت الگوریتم های متقارن در کلید آن می باشد، به این معنی کی اگر یک کلید فاش یا شکسته شود، هر کس میتواند آن داده های رمزگزاری شده را باز و همچنین رمزنگاری کند. و اگر بخواهیم ارتباط امنیت داشته باشد، در آن موقع کلید باید امنیت داشته باشد. و الگوریتم های آن به صورت زیر می باشد. که در آن M پیغام و C داده رمزنگاری شده، E عمل رمزنگاری و D عمل رمز گشایی می باشد.

$$E_{key}(M) = C$$

$$D_{key}(C) = M$$

الگوریتم های متقارن به دو دسته تقسیم میشود، یکی الگوریتم های مبتنی بر بیت که عمل رمزنگاری بر روی بیت انجام میشود، دسته دوم الگوریتم های بلوکی هستند که عمل رمز نگاری روی یک دسته از بیتها انجام میشود که امروزه بیشتر از الگوریتم های بلوکی استفاده میشود.

دسته دوم الگوریتم های کلید عمومی هستند که به این الگوریتم ها نیز الگوریتم نامتقارن نیز گفته میشود. تفاوت بارز این الگوریتم ها با الگوریتم های متقارن این است که کلیدی که برای رمزنگاری استفاده میشود با کلیدی که برای رمزگشایی استفاده میشود فرق می کند. و یا به بیان دیگر کلید رمزگشایی نمیتواند از کلید رمزگزاری استخراج شود و یا بسیار سخت و زمانگیر می باشد. به این الگوریتم ها کلید عمومی گفته میشود چون کلید رمزنگاری میتواند عمومی باشد. به این ترتیب که یک تعداد افراد میتوانند عمل رمزگزاری را انجام دهند ولی یک فرد خاص فقط میتواند داده های رمزگزاری شده را رمزگشایی کند. در این سیستم کلید رمزگزاری را کلید عمومی *public-key* و کلید رمزگشایی را کلید خصوصی *private-key* میگویند.

که الگوریتم کلی آن به صورت زیر می باشد.

$$E_{\text{public-key}}(M) = C$$
$$D_{\text{private-key}}(C) = M$$

مقایسه رمزنگاری الگوریتم های متقارن و الگوریتم های کلید عمومی:

بحث های زیادی شده که کدام یک از این الگوریتم ها بهترند اما جواب مشخصی ندارد. البته بررسی هایی روی این سوال شده به طور مثال *Schroeder* و *Needham* بعد از تحقیق به این نتیجه رسیدند که طول پیغامی که با الگوریتم های متقارن میتواند رمزنگاری شود از الگوریتم های کلید عمومی کمتر است. و با تحقیق به این نتیجه رسیدند که الگوریتم های متقارن الگوریتم های بهینه تری هستند. اما وقتی که بحث امنیت پیش می آید الگوریتم های کلید عمومی کارایی بیشتری دارند. و بطور خلاصه می توان گفت که الگوریتم های متقارن دارای سرعت بالاتر و الگوریتم های کلید عمومی دارای امنیت بهتری هستند. در ضمن گاهی از سیستم ترکیبی از هر دو الگوریتم استفاده میکنند که به این الگوریتم ها الگوریتم های ترکیبی (*hybrid*) گفته میشود.

اما اگر به طور دقیق تر به این دو نگاه کنیم آنگاه متوجه خواهیم شد که الگوریتم های کلید عمومی و الگوریتم های کلید متقارن دارای دو ماهیت کاملا متفاوت هستند و کار برد های متفاوتی دارند به طور مثال در رمزنگاری های ساده که حجم داده ها بسیار زیاد است از الگوریتم متقارن استفاده میشود زیرا داده ها با سرعت بالاتری رمزنگاری و همچنین رمزگشایی شود. اما در پروتکل هایی که در اینترنت استفاده میشود، برای رمزنگاری کلید هایی که نیاز به مدیریت دارند از الگوریتم های کلید عمومی استفاده میشود.

الگوریتم های کلید عمومی

مفهوم الگوریتم های کلید عمومی و یا public-key توسط Whitfield Diffie و Hellman ارائه شده که هدف آن ها ارائه یک سیستم رمزنگاری که دو عدد کلید داشته باشد یکی برای رمزنگاری اطلاعات و دیگری برای رمزگزاری به این صورت که این دو از هم جدا باشند که نتوان از یکی دیگری را بدست آورد. Diffie و Hellman اولین بار الگوریتم های کلید عمومی را در سال 1976 بیان کردند و و مدتی بعد مقاله "New Directions in Cryptography" از آن دو را منتشر شد، Merkle در سال 1978 روش خود را ارائه داد.

از سال 1976 تا کنون الگوریتم های متفاوتی برای رمزنگاری کلید عمومی ارائه شده است که خیلی از این الگوریتم ها دارای امنیت مناسبی نمیباشند، از این الگوریتم ها تعداد کمی الگوریتم هستند که بسیار کارا اند که هم در سیستم های دیجیتالی و هم در رمزنگاری اطلاعات استفاده میشوند. این الگوریتم ها دارای سرعت پایینی هستند ولی دارای امنیت بسیار خوبی هستند. سرعت آنها به قادی پایین است که برای رمزنگاری دادهای بسیار بزرگ کاری پایینی دارند البته همان طور که گفته شد می توان این الگوریتم ها را با الگوریتم های کلید متقارن ترکیب نمود و الگوریتم هایی با کارایی بهتر بدست آورد. در ادامه این تحقیق به الگوریتم های معروف رمزنگاری که بر پایه نظریه اعداد می باشند، می پردازیم.

الگوریتم کوله پستی

اولین الگوریتمی که برای رمزنگاری کلید عمومی ارائه شد الگوریتم کوله پستی بود که توسط Ralph Merkle و Martin Hellman ارائه شد. اگر چه بعدها معلوم شد که این الگوریتم از نظر امنیتی امنیت مطلوب را ندارد ولی در زمان خود الگوریتم کارایی بوده است. به این الگوریتم الگوریتم کل پستی صفر و یک نیز میگویند. اما استفاده ای که Ralph Merkle و Martin Hellman از الگوریتم کوله پستی کردند این بود که یک پیغام را به وسیله یک تعداد از راه حل های مساله کوله پستی رمز نگاری کنند.

برای پرداختن به این مساله ابتدا دنباله Superincreasing را تعریف می کنیم. دنباله Superincreasing دنباله ای است که هر عدد از مجموع اعداد قبل بزرگتر باشد. مانند دنباله چهار عنصری زیر:

3,6,10,21

ما به این دنباله از وزنه های موجود برای کوله پستی Superincreasing می گوئیم که در واقع کلید اصلی عمل رمز نگاری است. حال به رمز نگاری پیغام زیر توجه کنید. ابتدا پیغام را به صورت دودویی در میاوریم اکنون این داده دودویی داده خام یا داده رمزنگاری نشده ما هستند.

حال این داده خام را به قسمت های مساوی تقسیم می کنیم که به هر قسمت یک بلوک میگوئیم، سپس یک کوله پستی Superincreasing که تعداد عناصر آن برابر تعداد عناصر هر بلوک است در نظر میگیریم. عنصر اول از هر بلوک داده خام را به عنصر اول دنباله نسبت میدهیم، عنصر دوم را به عنصر دوم دنباله تا عنصر آخر بلوک. حال ما داده خام را بلوک به بلوک رمزنگاری می کنیم یعنی هر بلوک یک عدد رمزنگاری شده دارد مثلاً اگر ما عناصر 3 بلوک داشته باشیم داده رمزنگاری شده ما دارای دنباله 3 عدد می باشد. این عدد به این صورت به دست می آیند که عناصر کوله پستی Superincreasing را باهم جمع می کنیم اگر عنصر متناظر آن در داده خام 1 باشد. مثلاً اگر طول هر بلوک N عنصر باشد و M داده خامی که در این بلوک می باشد و K دنباله کوله پستی Superincreasing باشد، داده رمزنگاری شده مربوط به این بلوک به صورت زیر بدست می آید.

$$C = M_1.K_1 + M_2.K_2 + \dots + M_N.K_N$$

اکنون با یک مثال این کار را توضیح میدهیم. اگر

111001010110000000011000

داده خام می باشد که میخواهیم عمل رمزنگاری را روی آن انجام دهیم باشد. ما این داده را به بلوک های شش عنصری تقسیم می کنیم. و یک دنباله که به آن کوله پستی Superincreasing میگوئیم و تعداد

عناصر آن نیز شش عدد است در نظر میگیریم، این دنباله کلید رمزنگاری ماست. حال ما عناصر هر بلوک را جداگانه رمزنگاری می کنیم. به این صورت که اعداد دنباله کوله پشتی را باهم جمع می کنیم اگر عنصر متناظر آن در بلوک مربوطه 1 باشد.

داده خام	111001	010110	000000	011000
دنباله کوله پشتی	1,3,6,13,27,52	1,3,6,13,27,52	1,3,6,13,27,52	1,3,6,13,27,52
داده رمزنگاری شده	$1+3+6+52$ $= 62$	$3+13+27$ $= 43$	0 $= 0$	$3+6$ $= 9$

و با توجه به جدول 1 داده های رمز نگاری شده ما $\{62, 43, 0, 9\}$ می باشد.

حال ما برای رمز گشایی دو مساله کوله پشتی داریم یکی مساله ای با مرتبه زمانی n و دیگری مساله ای ساخت با مرتبه زمانی نمایی.

حالت اول حالتی است که ما اعداد رمزنگاری شده و تعداد عناصر هر بلوک و دنباله کل پشتی Superincreasing را داریم در این حالت ما به راحتی میتوانیم داده را رمز گشایی کنیم مثلا برای بلوک اول جدول 1 ما میخواهیم از عدد 62 به داده خام یعنی به 111001 برسیم برای این کار عدد 62 را با عدد آخر دنباله کوله پشتی یعنی 52 مقایسه می کنیم و چون بزرگتر است رقم آخر بلوک 1 است حال 62 را از 52 کم می کنیم و حاصل که 10 میباشد با عنصر یکی مانده به آخر کل پشتی مقایسه می کنیم چون 10 از 27 کوچکتر است رقم یکی مانده به آخر بلوک 0 است. و همین طور تا آخر. مانند شبه کد زیر:

که در آن آرایه K دنباله کوله پشتی Superincreasing عدد C داده رمزنگاری شده مربوط به بلوک N تعداد عناصر بلوک و M آرایه ای که عناصر داده خام در آن میباشد.

```

for i = N downto 1 do
begin
  if C > K[ i ] do
  begin
    M[ i ] = 1
    C = C - K[ i ]
  end
  else M[ i ] = 0
end
end

```

و اما حالت دوم که ما در آن داده رمزنگاری شده و تعداد اعضای بلوک را داریم ولی دنباله کوله پشتی Superincreasing را نداریم، که در این حالت برای رسیدن به بلوک رمزنگاری نشده یا بلوک خام راه معمول چک کردن تمام حالت هست که بلوک میتواند داشته باشند، که مرتبه زمانی آن 2^n می باشد که ممکن است برای بلوک ما یعنی بلوکی با تعداد عناصر 6 مرتبه زمانی آن 2^6 شود یعنی حل شدنی باشد ولی برای بلوک های مثلا 256 عنصری مرتبه آن 2^{256} میباشد که بسیار طولانی و عملا حل نشدنی می باشد.

همان طور که دیدیم الگوریتمی که در بالا گفته شد هم برای رمزنگاری و هم برای رمزگشایی یک کلید داشت، یعنی الگوریتم فوق یک الگوریتم کلید متقارن می باشد. که برای بالا بردن امنیت ما به یک الگوریتم کلید عمومی نیاز داریم. کلید عمومی کلیدی است که میتوانیم داده را رمزنگاری کنیم ولی رمزگشایی آن سخت باشد و کلید خصوصی همان کلیدی است که میتوانیم به راحتی داده را رمزگشایی کنیم. برای این کار همان دنباله کوله پشتی را کلید خصوصی در نظر میگیریم و کلید عمومی را از آن به دست می آوریم.

بدست آوردن کلید عمومی از کلید خصوصی

همان طور که گفتیم دنباله کوله پشتی کلید خصوصی ماست و ما برای بدست آوردن کلید عمومی از این دنباله استفاده می کنیم. برای این کار ما هر عدد از این دنباله را در یک عدد خاص (n) ضرب و سپس باقیمانده را بر عدد دیگری (m) بدست میاوریم. عدد n باید از مجموع عناصر دنباله Superincreasing ما یا همان کلید خصوصی یا دنباله کوله پشتی بزرگتر باشد و عدد m نباید یک فاکتور از n باشد. برای مثال اگر $\{2,3,6,13,27,52\}$ دنباله کوله پشتی ما باشد، ما عدد 105 را به n در

نظر میگیریم چون از مجموعه عناصر دنباله $\{2,3,6,13,27,52\}$ بزرگتر می باشد. و m را 31 در نظر میگیریم زیرا یک فاکتور از 105 نیست و به صورت زیر کلید عمومی را بدست میاوریم.

$$2 \times 31 \bmod 105 = 62$$

$$3 \times 31 \bmod 105 = 93$$

$$6 \times 31 \bmod 105 = 81$$

$$13 \times 31 \bmod 105 = 88$$

$$27 \times 31 \bmod 105 = 102$$

$$52 \times 31 \bmod 105 = 37$$

در نتیجه کلید عمومی ما عبارت است از: $\{62,93,81,88,102\}$ که ما به این دنباله کوله پشتی Normal میگوییم. در واقع ما کوله پشتی Superincreasing را به کوله پشتی Normal تبدیل کردیم، زیرا حل کوله پشتی نرمال بسیار سختتر از حل کوله پشتی Superincreasing میباشد.

رمزنگاری

برای رمزنگاری ابتدا پیغام را به چند بلوک تقسیم می کنیم به طوری که تعداد ارقام هر بلوک به اندازه تعداد عناصر یا تعداد وزن های کوله پشتی نرمال باشد. سپس هر بلوک را رمزنگاری می کنیم به این صورت که وزن های کوله پشتی را با هم جمع می کنیم اگر رقم متناظر با آن در بلوک خام (رمزنگاری نشده) باشد. یعنی اگر K کوله پشتی باشد و B بلوک (از صفر و یک تشکیل شده) و N تعداد وزنها (تعداد عناصر) کوله پشتی باشد. عدد رمزنگاری شده متناظر با این بلوک به صورت زیر بدست می آید.

$$C = B_1.K_1 + B_2.K_2 + \dots + B_N.K_N$$

و سپس مقادیر بدست آمده را پشت سر هم قرار میدهیم، یعنی اگر M بلوک داشته باشیم داده رمزنگاری شده ما عبارت خواهد بود از:

$$C_1, C_2, \dots, C_M$$

به عنوان مثال برای پیغام 011000110101101110 که به صورت دودویی می باشد داریم:

$$\text{Message} = 011000 \ 110101 \ 101110$$

$$011000 \text{ corresponds to } 93 + 81 = 174$$

$$110101 \text{ corresponds to } 62 + 93 + 88 + 37 = 280$$

$$101110 \text{ corresponds to } 62 + 81 + 88 + 102 = 333$$

به این ترتیب داده رمزنگاری شده ما خواهد بود: $\{174,208,333\}$

رمزگشایی

برای رمزگشایی کردن پیغام همان طور که گفتیم نیاز داریم به کلید خصوصی یعنی به کوله پشتی Superincreasing و همینطور مقادیر n و m که برای محاسبه کردن کوله پشتی normal استفاده میشود. به این ترتیب که ابتدا ما n^{-1} را از فرمول $n(n^{-1}) \equiv 1 \pmod{m}$ بدست آورده و سپس تمامی اعداد رمزنگاری شده را در $n^{-1} \pmod{m}$ ضرب می کنیم سپس عدد بدست آماده را به صورت حاصل جمع اعدادی که در کوله پشتی Superincreasing است نوشته و نسبت به جایگاه آنها در دنباله کوله پشتی Superincreasing عدد را بصورت دودویی در میاوریم.

به عنوان مثال $\{2,3,6,13,27,52\}$ کوله پشتی Superincreasing است و m برابر 105 و n برابر 31 است و داده رمزنگاری شده ما $\{174,208,333\}$ است در نتیجه n^{-1} برابر خواهد بود با 61 پس داده های رمزنگاری را در $61 \pmod{105}$ ضرب می کنیم:

$$174 \times 61 \pmod{105} = 9 = 3 + 6, \text{ which corresponds to } 011000$$

$$280 \times 61 \pmod{105} = 70 = 2 + 3 + 13 + 52, \text{ which corresponds to } 110101$$

$$333 \times 61 \pmod{105} = 48 = 2 + 6 + 13 + 27, \text{ which corresponds to } 101110$$

در نتیجه پیغام ما 011000110101101110 است.

پیاده سازی

مثالی که در اینجا ارائه شده حل کردن آن آسان است ولی در پیاده سازی عملی که در واقعیت است کوله پشتی ها حداقل 250 عنصر دارند یعنی طول هر بلوک آنها از 250 رقم بیشتر است. در پیاده سازی واقعی اعدادی که در کوله پشتی هستند از یک توالی از اعداد Random استفاده میشود وقتی ما یک کوله پشتی با چنین حالتی داشته باشیم حتی با راه حل brute force هم نمی توان آن را حل کرد به طوری که در حالت brute force اگر با یک کامپوتری که بتواند یک میلیون حالت را در یک ثانیه حساب کند چیزی حدود 10^{46} سال به طول می کشد که بتواند رمز یک پیغام را باز کند. حتی اگر هم یک میلیون کامپوتر به صورت موازی کار کنند تا این مساله را حل کنند حل آن از طول عمر خورشید بیشتر خواهد بود!

الگوریتم RSA

خیلی زود وقتی که Ralph Merkle و Martin Hellman الگوریتم کوله پشتی را ارائه دادند، یک الگوریتم بالغ و کامل که مبتنی بر کلید عمومی بود ارائه شد. که این الگوریتم برای رمزنگاری کردن و امضای دیجیتالی استفاده میشود. چیزی که در RSA قابل لمس است این است که RSA هم در پیاده سازی و هم در فهم بسیار ساده و آسان است. این روش بعد از سال ها هنوز هم مورد استفاده قرار می گیرد. و همچنین معروف ترین الگوریتم در این زمینه می باشد.

RSA از اول نام سازنده های آن یعنی Leonard Adleman, Ron Rivest, Andi Shamir گرفته شده است. کارایی و امنیت RSA بر اساس سختی پیدا کردن فاکتور برای اعداد بسیار بزرگ می باشد. حال به بررسی الگوریتم فوق می پردازیم.

p و q را به صورت دو عدد Ranom انتخاب می کنیم و برای بالا بودن امنیت آن بهتر است p و q طول آن ثابت باشد مثلا هر دو عدد اولی هستند که تعداد ارقام آنها 100 می باشد. و یک کلید رمزنگاری e انتخاب می کنیم به طوری که e نسبت به $(p-1)(q-1)$ اول باشد. و عدد n را طبق رابطه زیر حساب میکنیم:

$$n = pq$$

و هم چنین عدد d را طبق رابطه زیر بدست میاوریم.

$$ed \equiv 1 \pmod{(p-1)(q-1)}$$

$$\rightarrow d = e^{-1} \pmod{(p-1)(q-1)}$$

عدد n و e کلید عمومی ما میباشد و عدد d کلید خصوصی ما می باشد.

و دو عدد p و q که اول استفاده کردیم از بین می بریم چون دیگر استفاده ای ندارند و نباید فاش هم شوند (برای جلوگیری از حمله به سیستم رمزنگاری ما).

و برای رمزنگاری کردن باید پیغامی را که میخواهیم رمزنگاری کنیم به صورت بلوک هایی که طول رقمهای آنها از طول رقمهای n کمتر باشد تقسیم بندی می کنیم. برای مثال اگر p و q هر کدام 100 رقم باشند آنگاه n 200 رقم در نتیجه م اطول بلوک را کمتر از 200 در نظر میگیریم. آنگاه هر بلوک را بصورت زیر رمزنگاری می کنیم. که در آن m_i بلوک i ام و c_i داده رمزنگاری شده بلوک i ام می باشد.

$$c_i = m_i^e \pmod n$$

و برای رمزگشایی به صورت از رابطه زیر استفاده می کنیم :

$$m_i = c_i^d \text{ mod } n$$

خلاصه سیستم رمزنگاری RSA در جدول زیر آورد شده است.

کلید عمومی	
n	pq (دو عدد اول p و q)
e	یک عدد Random که نسبت به $(p-1)(q-1)$ اول است
کلید خصوصی	
d	$e^{-1} \text{ mod } ((p-1)(q-1))$
رمزنگاری	
$c_i = m_i^e \text{ mod } n$	
رمزگشایی	
$m_i = c_i^d \text{ mod } n$	

حال به یک مثال کوتاه عددی توجه کنید.

اگر $p = 47$ و $q = 71$ آنگاه :

$$n = pq = 3337$$

برای پیدا کردن کلید رمزنگاری e حاصل عبارت $(p-1)(q-1)$ را بدست میاوریم:

$$(p-1)(q-1) = 46 \times 70 = 3220$$

عدد 79 را بطور Random برای e انتخاب می کنیم که نسبت به 3220 اول است.

و d را به صورت زیر بدست میاوریم

$$d = 79^{-1} \text{ mod } 3220 = 1019$$

حال e و n را به صورت کلید عمومی منتشر می کنیم و d را برای کلید خصوصی نگاه میداریم. و p و q را

از بین میبریم.

اکنون برای رمزنگاری کردن پیغام

$$m = 6882326879666683$$

ابتدا آنرا به بلوک های کوچکتر تقسیم می کنیم به طوری که تعداد ارقام آن از 4 کمتر باشد. (زیرا $n = 4$ رقمی است.):

$$m_1 = 688$$

$$m_2 = 232$$

$$m_3 = 687$$

$$m_4 = 966$$

$$m_5 = 668$$

$$m_6 = 003$$

بلوک اول را بصورت زیر رمزنگاری می کنیم.

$$688^{79} \bmod 3337 = 1570 = c_1$$

برای بقیه بلوک ها نیز به همین صورت عمل می کنیم به طوری که داده رمزنگاری شده ما به صورت زیر خواهد بود.

$$c = 15702756209122762423 \ 158$$

و همچنین بلوک اول داده رمزنگاری شده را به صورت زیر رمزگشایی میشود.

$$15701019 \bmod 3337 = 688 = m_1$$

RSA در سخت افزار

RSA در سیستم های مختلف سخت افزاری پیاده سازی شده که در جدول زیر قسمتی از آن نشان داده شده است.

Existing RSA Chips

Company	Clock Speed	Baud Rate Per 512 Bits	Clock Cycles		Bits per Chip	Number of Transistors
			Per 512 Bit Encryption	Technology		
Alpha Techn.	25 MHz	13 K	.98 M	2 micron	1024	180,000
AT&T	15 MHz	19 K	.4 M	1.5 micron	298	100,000
British Telecom	10 MHz	5.1 K	1 M	2.5 micron	256	—
Business Sim. Ltd.	5 MHz	3.8 K	.67 M	Gate Array	32	—
Calmos Syst. Inc.	20 MHz	28 K	.36 M	2 micron	593	95,000
CNET	25 MHz	5.3 K	2.3 M	1 micron	1024	100,000
Cryptech	14 MHz	17 K	.4 M	Gate Array	120	33,000
Cylink	30 MHz	6.8 K	1.2 M	1.5 micron	1024	150,000
GEC Marconi	25 MHz	10.2 K	.67 M	1.4 micron	512	160,000
Pijenburg	25 MHz	50 K	.256 M	1 micron	1024	400,000
Sandia	8 MHz	10 K	.4 M	2 micron	272	86,000
Siemens	5 MHz	8.5 K	.3 M	1 micron	512	60,000

سرعت RSA

در سخت افزار سرعت RSA هزار برابر کمتر از روش DES است. و در پیاده سازی نرم افزاری هم RSA صد برابر سرعتی کمتر از DES دارد. اما آنچه که می توان گفت این است که سرعت RSA هیچ وقت به سرعت الگوریتم های متقارن نمیرسد. جدول زیر سرعت های مختلف RSA را نشان میدهد.

RSA Speeds for Different Modulus Lengths with an 8-bit Public Key (on a SPARC II)

	512 bits	768 bits	1,024 bits
Encrypt	0.03 sec	0.05 sec	0.08 sec
Decrypt	0.16 sec	0.48 sec	0.93 sec
Sign	0.16 sec	0.52 sec	0.97 sec
Verify	0.02 sec	0.07 sec	0.08 sec

افزایش سرعت نرم افزاری

اگر مقدار e را به سرعت هوشمندانه و خوب انتخاب شود رمزنگاری RSA سریعتر خواهد شد. سه حالت معمول که برای e وجود دارند عبارت اند از 3، 17 و 65537. و هیچ مشکل امنیتی با انتخاب این مقدار های e وجود ندارد. و مزیت آن این است که اگر هر کدام از این اعداد را به سرعت دودویی تبدیل کنیم میبینیم که هر کدام فقط دو عدد یک دارند. و در قسمت کلید خصوصی هم می توان سرعت را بالاتر ببریم به طوری که اعداد p و q را از بین نرود. اگر این اعداد را نگاه داری کنیم باز هم سرعت الگوریتم بالاتر میرود.

امنیت

امنیت در RSA به مساله پیدا کردن فاکتور برای اعداد بسیار بزرگ (n) بستگی دارد. در کل می توان گفت امنیت RSA به پیدا کردن دو عدد اول بستگی دارد. مثلاً پیدا کردن دو عدد اول 100 رقمی. از لحاظ ریاضی هنوز ثابت نشده که بتوان هر عدد اول را پیدا کرد.

یک راه حمله به RSA حدس زدن $(p-1)(q-1)$ می باشد که این حمله هم به سختی پیدا کردن فاکتور می باشد.

البته باز هم تغییراتی می توان در RSA داد که باز هم فاکتور پیدا کردن از n باز هم سختتر میشود. تهدید دیگری که امروزه وجود دارد این است که اعداد حدود 130 رقم فاکتور گیری میشوند، ولی به راحتی می توان n را خیلی بزرگ تر از این مقدار قرار داد. و در آخر میتوان گفت امروزه هنوز راهی برای شکستن این سیستم رمزنگاری پیدا نشده است.

یک حمله معمول بر RSA

یک حالت ممکن در پیاده سازی RSA این است که همه یک n ثابت میگیرند ولی مقادیر متفاوتی از e و d میگیرند. البته این حالت مشکل ایجاد نمیکند، مشکل وقتی ایجاد میشود که یک متن دو بار رمزنگاری شود با e های مختلف که این e ها نسبت به هم اول میباشند. در این صورت می توان متن را بدون نیاز به کلید خصوصی رمزگشایی کرد.

حال اگر m پیغام اصلی باشد و e_1 و e_2 کلید های رمزنگاری باشند که e_1 و e_2 نسبت به هم اول هستند. و همینطور یک n داریم بنابراین دو پیغام رمزنگاری شده داریم:

$$c_1 = m^{e_1} \bmod n$$

$$c_2 = m^{e_2} \bmod n$$

از e_1 و e_2 که نسبت به هم اول هستند و از الگوریتم extended Euclidean میتوانیم r و s را پیدا کنیم بطوری که:

$$re_1 + se_2 = 1$$

r بدست آماده از بالا منفی می باشد. حال میتوانیم پیغام را طبق رابطه زیر رمزگشایی کنیم:

$$(c_1^{-1})^{-r} \times c_2^s = m \text{ mod } n$$

حمله دیگر بر RSA وجود دراد یکی از نظریه احتمال برای پیدا کردن فاکتور های n استفاده می کند. و نتیجه این که وقتی تعداد زیادی از کاربران از این سیستم رمزنگاری استفاده میکنند n آنها نباید یکسان باشد.

الگوریتم POHLIG-HELLMAN

الگوریتم POHLIG-HELLMAN خیلی شبیه RSA می‌باشد. و این الگوریتم یک الگوریتم متقارن نیست زیرا کلید های متفاوتی برای رمزنگاری و رمزگشایی آن وجود دارد. و همچنین می‌توان گفت که این الگوریتم یک الگوریتم کلید عمومی هم نیست زیرا به راحتی کلید ها از هم بدست می‌آیند یعنی کلید رمزنگاری بر راحتی از کلید رمزگشایی بدست می‌آید و بلعکس.
مانند RSA:

$$C = P^e \text{ mod } n$$

$$P = C^d \text{ mod } n$$

و همینطور:

$$ed \equiv 1 \pmod{\phi(n)}$$

(یک عدد پیچیده)

و برخلاف RSA n از ضرب دو عدد اول بزرگ بدست نمی‌آید. بلکه n باقیمانده یک قسمت از یک کلید رمزی می‌باشد. حال اگر کسی e و n را داشته باشد می‌تواند d را حساب کند ولی اگر e و n را نداشته باشد باید معادله زیر را حل کند:

$$e = \log_p C \text{ mod } n$$

که حل این معادله بسیار سخت است.

الگوریتم RABIN

الگوریتم RABIN از سختی بدست آوردن یک ریشه دوم از یک عدد مرکب استفاده می کند. و این کار به سختی پیدا کردن فاکتور در RSA می باشد.

ابتدا دو عدد p و q که هر دو اول هستند انتخاب می کنیم، این دو عدد کلید خصوصی هستند، سپس عدد n را طبق $n = pq$ بدست می آوریم که n کلید عمومی ما می باشد.

برای رمزنگاری کردن M (که M باید کوچکتر از n باشد.) به صورت زیر عمل می کنیم.

$$C = M^2 \text{ mod } n$$

و رمزگشایی آن هم ساده ولی تعداد معادلات آن کمی زیاد است. به این صورت که ابتدا 4 تا عدد m_1 تا m_4 را طبق معادلات بدست آورده

$$m_1 = C^{(p+1)/4} \text{ mod } p$$

$$m_2 = (p - C^{(p+1)/4}) \text{ mod } p$$

$$m_3 = C^{(q+1)/4} \text{ mod } q$$

$$m_4 = (q - C^{(q+1)/4}) \text{ mod } q$$

و سپس دو عدد a و b را طبق روابط زیر بدست می آیند.

$$a = q(q^{-1} \text{ mod } p)$$

$$b = p(p^{-1} \text{ mod } q)$$

آنگاه:

$$M1 = (am1 + bm3) \text{ mod } n$$

$$M2 = (am1 + bm4) \text{ mod } n$$

$$M3 = (am2 + bm3) \text{ mod } n$$

$$M4 = (am2 + bm4) \text{ mod } n$$

یکی از اعداد $M1$ تا $M4$ درست می باشد. مثلاً اگر M یک متن انگلیسی باشد به راحتی قابل تشخیص است و اگر هم M یک پیغام عددی هم باشد میتوانیم یک مقدار برای چک کردن آخر آن اضافه کنیم.

منابع

1. APPLIED CRYPTOGRAPHY, Second Edition, By Bruce Schneier
2. Applied Cryptography, by A. Menezes, P. van Oorschot, and S. Vanstone, CRC Press, 1996
3. CRYPTOGRAPHY AND NETWORK SECURITY: Principles and Practice, Second Edition, William Stallings

4. ورودی به نظریه اعداد، حمید رضا امیری، انتشارات مدرسه، 1378

5. طراحی الگوریتم ها، Recharad Neapolitan، ترجمه جعفر نژادقمی، انتشارات علوم رایانه، 1383